

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunţuri, reclama, după tarif.

Pondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

... fine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate şi cinste.

Quo vadis Sadoveanu?...

Teroarea pe care organele administrative o desfăşoară în Bihor, în vederea alegerii, nu poate fi nici prinsă în slove nici povestită în cuvinte. M. Sa Regele e dus din ţară, preşedintele Consiliului îşi petrece în Italia, iar ordinele ministrului de interne au prefăcut nenorocitul judeţ al Bihorului într'un paşalic, în care oamenii vizirului taie şi spânzură.

Nenorocit colţ de ţară, acest Bihor! După ce în vremea ungurească a fost victima şi jocul de răsfăţ al başbuzucilor eternizaţi în „Domnul Notar“ de către poetul de pe atunci Octavian Goga, astăzi, în zilele româneşti, acelaşi Bihor îndură aceleaşi chinuri din partea oamenilor ministrului Goga transformat în erou-călău al dramei d-sale „Domnul Notar“.

A fost grozavă soarta acestui judeţ pe vremea unelteleor lui Tisa Pişt, dar nici satrapii ministrului Goga nu se lasă astăzi mai pe jos.

Teroarea, schingiuiala, arestările şi tot ce se poate comite în numele abuzului şi fărădelegii au îmbrăcat Bihorul, şi cu el prestigiul unei ţări, în negru.

Şi e cu atât mai dureros ceea-ce se petrece în Bihorul de lângă frontiera ungurească, cu cât rolul de erou, la jurul cărui se învârt şi se petrec nelegiuirile l'a primit un bărbat, pe care eram obicinuiţi să-l cinstim, să-l respectăm: scriitorul Mihail Sadoveanu...

Cum se pierd şi se fac urgisite persoane, cari ar merita o altă soartă?...

Candidatul Partidului Naţional în Bihor, d-l dr. Lascu este candidatul poporului, omul Bihorului, născut şi trăit în necazurile alegătorilor, pentru cari a luptat şi a suferit pe vremea Ungurilor şi pentru nevoile cărora până în ziua de azi a dus şi duce luptă conti-

nuă. Om eşit din necazurile Bihorului şi pe care îl cer şi îl reclamă aceste necazuri, ce-şi aşteaptă alinare.

Nu s-a gândit oare scriitorul Sadoveanu, că prin candidatura d-sale, va încerca să ropă o parte din inima poporului bihorean? Şi această parte este însuşi d-l Lascu, un fiu al Bihorului de care Bihorul nu se poate despărţi.

Nu înţelegem gestul dlui Sadoveanu. Condamnând pe cei-ce i-au dat nenorocita inspiraţie să se facă de ură în faţa unui neam obicinuit să-l cinstească.

Durerea şi revolta, în care geme astăzi Bihorul, nu mai sunt streine de d-l Sadoveanu, care dacă ar căuta să asculte câtuşi de cât de glasul cordelor inimei de scriitor, ar trebui să zică: am greşit...

Ar reveni atunci şi n-ar lăsa ca politica să facă din scriitorul Sadoveanu ceea-ce a făcut din poetul Goga.

Problema religioasă.

— Laturea politică. —

Statul, ca cea mai înaltă expresiune socială, organizată, nu se poate să nu aibă, foşă de componentul său cel mai important, poporul, obligaţiuni şi îndatoriri fundamentale ce priveşte viaţa religioasă şi bisericească a acestei mase de indivizi.

Am erătat în eriticul introductiv, că întreg progresul sănităţii unei societăţi, deci şi al unei ţări, este în funcţie nemijlocie de felul cum e privită şi rezolvată chestiunea religioasă.

Este uşor de dovedit, prin simpla însuşire a unei înălţări legitime, că între politică şi religie există sau ar trebui să existe o strânsă legătură, ceea-ce, dacă nu se respectă de către cărmuitorii unei ţări, duce la desegregarea morală, socială şi apoi politică.

Iată de nexul logic: religia o baza moralei, morala este baza politice; deci religia este izvorul primordial de viaţă şi de regenerare a politice!

Statul nu-şi are scopul în sine, el acesta nu poate fi alit decât fericirea şi bunăstarea poporului, care l-a realizat şi care la rândul lui numai mulţumit fiind, va putea da şi el statului întreg sprijinul său spre a-l susţine.

Statul este deci în primul

trând dator să se călăuzească în politica sa, de principii meri ale religiei: dragostea, mila, toleranţa etc., pe cari să creze în sânul său o stare de pace şi mulţumire generală, iar nu de continuă ură şi ură între cetăţeni, naţionalităţi, partide şi clase sociale, așa precum au făcut o până acum majoritatea cărmuitorilor acestei țări dela unire încoace!

Statul îl mai încumbă datorită să respecte libertatea bisericească, ca acestea să-și poată dezvolta maximul de activitate păstorească și religioasă. Fiecare un control oare-care necesar, va putea să l exerciteze. Marele Cavour avea dreptate când cerea cu insistență: *Libera chiesa in libero stato.*

Statul să nu se preoșupe de unificării, de unificarea bisericească, căci nu biserica este esențială, ci religia. Nu forma de manifestare a religiei, nu ritul, nu confesiunea, ci simțul religios și religiozitatea însăși a indivizilor garantează patriotismul, loialitatea și valoarea cetățenilor. Habotnicii și soviniștii confesionaliști se vor opri poate cu indignare asupra acestui convingeri, dar ei nu-mi vor putea dovedi cu nimic, contrariul!

O altă îndatorire a statului

este să țină preoșimea departe de viața politică. Să-l excludă complet din politică. Convingerile politice ale preotului, îl privesc pe acesta, dar misiunea lui înaltă și sublimă de păstor sufletesc, formează într'afala o lume, un domeniu aparte, încât principiile politice abia pot fi strecurate arareori în acest plin cu semințe de fecundare și înălțare a sufletelor. Toga preoșească, în baza rolului ei sublim, trebuie să fie cea mai respectată în stat!

Statul trebuie să crească o țegmă preoșească, mai presus, firește, de magistrați, militari etc., a cărei membri să fie adevărați apostoli ai religiei și ai păcii între neamuri și popoare, fiind, natural, și buni Români, iar nu gheoștari, ahtiași după afaceri și plăceri, precum cărora poporul nici nu le mai dă bană ziua!

Rezultă din toate acestea, că în cazul special, statul nostru a păcătuit mult atât față de religie, cât și față de biserică și preoșii; aceștia din urmă sunt azi victimele sălbătăciei politice și inconștienței morale a cărmuitorilor de până azi.

A Postol.

Opoziția Unită a partidelor naționale și țărănești va ține o mare adunare publică Duminică 5 Septembrie la ora 10 dimineața în sala Dacia. Vor vorbi domnii Iuliu Mantu, I. Mihalache, Al. Valda Voevod, Dr. N. Lupu, D. R. Ioanțescu, V. Madgearu, Dem. Dobrescu.

Răspunsul Bulgariei la demersul româno-jugoslav-grec.

Se știe că în urma repetatelor atacuri de comitații la frontiera bulgară, guvernul celor trei țări vecine: guvernul român, jugoslav și grec, au trimis guvernului din Sofia o notă colectivă.

Răspunsul Bulgariei, care e destul de conciliant a fost publicat alături.

Nota de răspuns constată că Bulgaria este țara cea mai interesată la salvarea păcii și menținerea liniștii în Balcani. Guvernul bulgar aduce omagii toșelui moderat al demersului țării vecine, dar nu vede în acest demers recunoașterea voinței leale și a sforțării statonice ale Bulgariei în scopul remedierii unei stări de lucruri, care păgubește în primul rând interesele vitale ale națiunii bulgare.

Guvernul nu e complice.

Intr'adevăr, — constată nota — țările vecine par a voi să atribuie Bulgariei răspunderea exclusivă a existenței și activității organizațiilor revoluționare. De aceea răspunsul guvernului bulgar dă unele explicații înzând să înlesnească aprecierea unor fapte.

Nota bulgară contestă în special afirmația cuprinsă în nota

colectivă că activitatea organizațiilor revoluționare ar fi în creștere foarte serioasă și relevă că dimpotrivă se constată mai curând o liniștire. De asemenea, se contestă aserțiunea despre complicitatea și toleranța autorităților bulgare față de organizațiile revoluționare. Nota adaugă că aceste organizații dispun de ramificații largi în afară de Bulgaria.

Răspunsul subliniază faptul că niciun fapt concret, stabilind violența sau intoleranța autorităților bulgare n'a fost adus la cunoștința guvernului bulgar. Deși dela 1 Ianuarie 1926 până astăzi, guvernul bulgar a fost sesizat de zecce cazuri, când bandele au trecut frontiera bulgară și în acest timp se produsese 28 cazuri de trecere a bandelor venind din țările vecine pe teritoriul Bulgariei, — guvernul bulgar nu a căutat să învinovățiască autoritățile de frontieră, ale acelor state de complicitate sau toleranță.

Bulgaria va lua măsurile.

Nota declară mai departe că Bulgaria continuă să ia măsurile destinate să împiedice activitatea dăunătoare a organizațiilor ilegale și dacă rezultatul sforțării

nu este destul de satisfăcător, cauza trebuie căutată nici decum în lipsa de bunăvoință din partea guvernului bulgar, dar în faptul că răcădnicile răului sunt în mare parte în afară de puterea sau autoritatea guvernului, care nu dispune decât de 3000 grăniceri, pentru supravegherea unei frontiere de 2200 kilometri.

Pe de altă parte, continuă nota, acțiunile ilegale datează în Balcani de o sută de ani și n'ar putea fi înlăturate printr'o singură lovitură și prin aforțările unui singur guvern. Pentru stăpânirea lor ar fi nevoie de sforțările unite ale tuturor patru guverne, fiecare lucrând pe teritoriul respectiv. Nota arată că în acest scop, guvernul bulgar se declară fericit de a colabora cu cea mai mare energie și cu cea mai statornică perseverență la o operă de atată importanță pentru pacificare.

Imprumutul refugiaților.

La atără de măsurile pe care toate statele le-ar sugera ca indicate să facă a dispărere cauzele profunde ale anelirilor ilegale, guvernul bulgar subliniază hotărârea sa de a continua cu energie îndoită sforțările pentru împiedicarea activității organizațiilor revoluționare. Pentru a ajunge acest scop, guvernul bulgar se biznează pe efectul salutar al imprumutului refugiaților. Sacrificiile grele cari decurg pentru Bulgaria din acest imprumut

n'ar putea fi însă justificate de cât dacă în același timp s'ar pune capăt soșirii de noal mase de emigranți din teritoriile vecine.

Guvernul bulgar reamintește că a repetat autorităților de la frontieră ordine severe pentru paza granițelor.

Promițând că va lua măsurile speciale în conformitate cu acordurile pentru armărirea bandelor, nota guvernului bulgar exprimă speranța că declarațiunile acestea categorice și executarea lor leală vor găsi o primire binevoitoare și vor crea atmosfera de încredere și colaborare, care să îngăduie lichidarea directă a unor asemenea incidente între guvernele interesate.

Arbitrajul Ligii Națiunilor.

Nota declară că încheiere:

Dacă însă, — ceea-ce guvernul bulgar nu vooeste, să creadă — hotărârea sa fermă de a întreprinde toate mijloacele pentru a menține bune relații cu statele vecine, nu va reuși să convingă aceste state de perfecta sa corectitudine și să le câștige încrederea, — în acest caz guvernul bulgar declară de pe acum că este gata să supună Ligii Națiunilor examinarea întregii chestiuni, referindu-se la cuprinsul notelor guvernelor vecine și acceptând dinainte să execute toate măsurile recomandate de înalta instituțiune.

Societățile din Scheul Brașovului

la sicriul regretatului Dumitru Orghidan

Ca o complectare a raportului nostru asupra înmormântării neuitatului Dumitru R. Orghidan, publicăm cuvântul de adio al societăților române din Scheul Brașovului, rostit de d-l prof. Nicolae Baboe:

Jalnicul asuzitor!
S'a dus încă unul dintre cei buni. Mîntea noastră rămîne rece, sufletul nostru se entremură în foja misterului de nepătruns al morții. Căci ce poate fi mai sfîșietor, decât să vezi nemîșcat pe acela, care înainte de trei luni era bărbat plin de viață, plin de avînt și generositate.

Vestea morții tale premature iubite Dumitru, deabia la 41 de ani s'a lăsat eu o tuțeață fulgerătoare în întregul oraș, umplînd de durere, de groază și de spaimă sufletul atîtor cunoscuți și umezind ochii atîtor prieteni, cari sincer te-au iubit.

Cunosc prea bine, sumpete Dumitru, marea ta suferință, în care te-ai săbătut timp de 3 luni, cunosc durerea sfîșietoare cu care te-ai despărțit de iubita și nemângăiată ta soție, mamă a cinci copilași nevinovați, precum și de frații tăi, pe cari i-ai iubit atât de mult și cu cari împreună ai muncit în timpuri adeseori atât de grele.

Dealtcum viața la întregă a fost o muncă continuă fără preget și fără repaos. În muncă și-ai găsit tu adevărată bucurie și fericire. Și poate toată efortarea și munca aceasta prea încordată, și-au răpus prea de timpuriu viața, pe care tu o iubeai atât de mult.

Și dacă în urma pricoperii tale, munea ta a fost încoronată cu roade înbelșugate, cine nu a cunoscut sufletul tău larg și generos? Ce înaltuțe sau societate românească brașoveană nu te-a numărat printre membrii sau binefăcătorii ei? Ce mână s'a înțins spre tine să nu-și afle sprijinul și mângăierea trebuincioasă. Cine nu s'a împărțit de staturile tale înfe-

lepte? Ce durere nu a aflat răsunit în inima ta nobilă?

Iar dacă urechile tale s'au plecat atîta de ușor la durerile altora, dacă însuși atîta de alete și întreaga căldură a sufletului tău s'au revărsat eu atîta priosință asupra celor cari te-au cunoscut; e ușor de înțeles de ce azi înima întregului popor din Brașov sîngeră de durere la vestea morții tale! De ce atîta norod în haine cernite, s'a grăbit să-și dea ultimul onor! De ce atîtea steaguri îndoliate vestea în întregul oraș pierderea unui bărbat atât de ales!

Eu îmi îndeplinesc o dureauă îndatorire, când în numele societăților din Scheul-Brașovului, încheiate sub denumirea de „Unirea”, în special în numele societății „Lumina”, al cărei vicepreședinte ai fost, în numele „Casinei Române” și în numele „Societății române de vânătoare”, pentru a cărei prosperitate ai depus atîta oboseală și atîta suflet, eu unul ce ai iubit atîta de mult natură, aduc elogiile lor, cuvîntul lor de ealdă mulțumită și statornică recunoștință, și îmi las rămas bun dela vrednicul lor membru și binefăcător.

Dar iată, elipa vecinicei despărțiri se apropie. Durerea covârșitoare, pe care ne-o fost dat să o încercăm prea de vreme, pierzînd pe cel mai vrednic devotat protestor al instituțiilor noastre românești, va stărni un nou pctop de lacrimi din ochii tuturor în fața groapei larg deschisă.

Tu te duci, sumpete Dumitru, chemat de acela, care se vede, că te-a iubit mai mult decît noi. Noi rămînem mai săraei fără de tine. Comoara de virtuți și caracter integru, tot elanul tău, toată dragostea ta pentru noi toți — le duci cu tine. Ca pildă de bărbat desăvârșit vei trăi vecinic în inimile noastre. Dormi în pace!

VARIA

Ameliorarea comunicațiilor dintre Polonia și restul Europei

Ministerul comunicațiilor poloneze pregătește pentru viitoarea conferință feroviară europeană câteva proiecte de ameliorare a comunicațiilor dintre Polonia și celelalte state din Europa. Se va propune în special începerea legăturilor feroviare zilnice pe linia Varșovia-Moscova, pe care acceleratul n'a mers pînă în prezent decît de trei ori pe săptămână, apoi ameliorarea comunicațiilor feroviare cu Ungaria și Marea Adriatică și perfecționarea circulației pe linia Varșovia-Berlin.

Supravegherea copiilor de școală în Moscova

În ultimul timp populația din Moscova a prezentat câteva plîngerii autorităților în ceri se arată că tineretul școlar hoinărește prea mult prin străzi și vizitează diferite întruniri de seară și reprezentații teatrale târzii. Sovietul din Moscova a publicat o dispoziție prin care se interzice copiilor în vîrstă pînă la 16 ani vizitarea reprezentațiilor cinematografice de după ora 6 seara. Copiii nu vor putea lua parte la întruniri, iar conferințele școlare trebuie încheiate înainte de ora șase.

Stațiuni de radio în aeroplanelor poloneze.

În anul 1927 toate aeroplanelor poloneze vor fi prevăzute

cu o stațiune de radio care va avea o funcțiune de recepție și una de emisie. Avete măsurile au fost luate în special pentru siguranța pasagerilor.

Molisi la Petrograd.

În prima jumătate a lunii Septembrie va sosi la Petrograd A. Molisi și va executa aici 5 roluri ca oaspe. Alexandru Molisi va juca în „Oedip rege” de Sophocles, „Cadavrul viu” de Tolstoi, și în „Crimă și pedeapsă” dramatizată, unde va avea rolul lui Raskolnikov.

Lermontov în film.

Fabrica pentru produse cinematografice „Gruzia” lucrează în prezent pentru montarea filmului „Bela” după nuvela lui Lermontov cu același nume, care este prima parte a romanului „Eroul timpului nostru”. Vor fi prinse tablouri și din celelalte părți ale romanului. Tablourile din „Bela” sunt luate la Dagestan iar celelalte la Platigorsk și Kislovodsk.

Caps.

Adunarea „Astrei” dela Zălau. Primim următorul aviz: În legătură cu programul serbarilor „Astrei” la Zălau și Guruslău în zilele de 12—24 Septembrie a. c. avem onoarea a vă aduce la cunoștință, că panegiricul la mormântul lui Simion Bărnuțiu va fi ținut de către d-l profesor universitar G. Bogdan-Dulcă, iar în legătură cu expoziția de copii va vorbi d-l Dr. V. Ilea.

Din activitatea „Astrei”

Am primit la redacție ultimul număr al revistei „Transilvania”, în care a apărut raportul general prezentat de Comitetul central al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român — Astra” asupra lucrărilor sale și a situației acestei instituții în anul 1925.

Dăm în cele ce urmează câteva părți din cuprinsul acestui raport asupra activității „Astrei”:

Ca înnoire de mare importanță în viața „Asociației”, inițiată în partea a doua a anului 1925, socotim a fi hotărîrea comitetului central, ca singuraticii săi membri să ia contact cât mai des cu despărțimintele și să sistematizeze acest contact, pentru în felul acesta să se înțelească activitatea culturală în toate despărțimintele existente, să se înființeze despărțiminte și cercuri culturale acolo unde ele lipsesc și în modul acesta să se regenereze întreg organismul „Asociației”.

Sub influința, mai ales, a exemplului dat de președinte care, cum am arătat, a cutreerat în toamna anului 1925, în interesul „Asociației”, toate centrele județelor ardeleni, membrii comitetului au luat hotărîrea, prin bună înțelegere, de a ține și dînșii contact cu despărțimintele, îndrumînd fiecare, după un plan anumit, propaganda culturală în despărțimintele dintr-un județ sau două.

Nu putem să nu anticipăm, și la acest loc, că unii din membrii comitetului central și-au început activitatea în această direcție, deja înainte de încheierea anului 1925, anume dnii: Dr. Taodor Botiș, în județul Arad, Dr. Alexandru Borza, la Cluj, Dr. Voicu Nișescu, în județele Brașov și Treiscaune, Dr. Gheorghe Preda, jud. Sibului, Ion Simu, în jud. Hunedoara, etc.

Pentru a contribui la sporirea numărului membrilor „Asociației” și la ridicarea nivelului cultural al poporului nostru, comitetul central a trimis gratuit, în Noembrie 1925, fiecărui despărțământ, în proporția activității ce desvoltă, un număr de câte 100 pînă la 250 ex. cărți cu menirea de a se da membrilor ajutători, în schimbul taxei, câte un exemplar de fiecare membru. Pentru membrii activi, pe viață și fondatori, cari își achită taxa, s'a trimis, de asemenea, fiecărui despărțământ, câte un număr mai mare de exemplare din calendarul societății pe anul 1926, al cărui preț să se trimită de către despărțământ, casei centrale.

Afară de aceste s'au dat în abonament tuturor membrilor publicațiunile societății cu preț de jumătate, iar membrilor fondatori și pe viață și câte o diplomă.

Pentru sprijinirea organizațiilor „Asociației” (despărțiminte și cercuri culturale) s'au trimis pe seama bibliotecilor populare (după ce ni s'au arătat unde sunt înființate asemenea cercuri) cărți din Biblioteca editată de societatea noastră, iar pentru bibliotecile din despărțiminte și câte un exemplar din revista „Transilvania”.

În cursul timpului și în deosebi în ultimii 25 de ani „Asociațiunea” a distribuit în satele, și orașele noastre 2959 de biblioteci populare în jumătatea a doua a anului 188, dintre cari cercurile culturale ale „Asociației” 153, iar la școli, spitale, orfeline, închisori, etc. 35. Aceste biblioteci sunt a se chivernisi mai bine de cît pînă acum de către cercurile cul-

turale reorganizate. Ele se vor spori an de an cu cărți dăruite din editura „Asociației”, avînd conducătorii lor să îngrijească de sporire și cu cărți din alte edituri, ca în chipul acestei populații dela sate și orașe să aibă la îndemînă hrană bună sufletească, ce în mare parte i-a lipsit pînă acum.

Referitor la cursurile de analfabetism reproducem următoarele: În urma circulei trimisă despărțimintelor și ziarelor la sfîrșitul an. 1924, au cerut informațiuni în chestiune 38 învățători și învățătoare din diferite regiuni ale țării, chiar și din vechiul regat și din Basarabia, iar abecedarul pentru analfabetism au cerut 27 din aceștia, cărora li s'au trimis peste 1300 exemplare, parte din abecedarul de I. Ciorănescu, parte din cel de I. Bota. Numele celor premiați cu câte Lei 2000 în număr de 14 și numărul de 504 al analfabetilor instruiți cu succes le-am dat în raportul nostru trecut.

Maxim Gorki

Cum a devenit Gorki scriitor. — Cîteva momente din viața marelui scriitor rus.

Nu de mult au apărut în revista istorică din Petrograd „Bilote” (Trecutul), amintirile unui fost ofițer rus, care a luptat în anul 1876—1883 în primele cereuri revoluționare ale studenților dela Universitate din Kazan. Ast el a avut ocazia să-l cunoască pe tânărul brutar Alexei Peșkov, care devine mai tîrziu marele scriitor rus, Maxim Gorki.

În acel timp au existat la Kazan cîteva cereuri culturale și politice. În această mișcare au luptat și mulți ofițeri din garnizoana regiunii Kazan.

Locul de întîlnire al studenților și ofițerilor progresiști era o mică prăvăliușă situată în coridorul studenților săraei. Stăpînul prăvăliușii a fost un oarecari Andrei Stepanovici Derenko. Pe acest Derenko Gorki îl descrie în nuvela sa „Stăpînul”. Derenko se purta cu multă îngrijire, a venit în contact cu lumea intelectuală, a călătorit în orice ocazie să se instrulase și deveni mai tîrziu adept al nouilor idei de pe atunci.

În prăvăliușă lui se adunau toți tinerii idealiști. La dînsul se țineau întruniri, unde se discuteau diferite chestiuni politice și culturale în ordinea zilei. Stăpînul prăvăliușii era fericit că cerul se făcea tot mai numeros. Tot la Derenko studenții și-au creat o bibliotecă proprie. În acea vreme guvernul rus a interzis orice carte sau revistă radicală. Studenții erau nevoiți să-și procure cu mijloacele lor proprii toate cărțile oprite. Biblioteca lor se făcea din zi în zi mai mare. Cărțile erau legate și reparate chiar în casa lui Derenko care ducea cea mai mare grijă în această privință.

În acest timp sosește la Kazan tânărul Maxim Gorki, care avea pe atunci 16 ani. Ast el a dus dorul nemărginit după învățătură. Într'un oraș cu universitate Gorki a crezut că își va putea realiza visul său cel mare.

El încă a fost desiluzionat. Drumul către cultură l-a fost închis din toate părțile și în loc de învățătură a trebuit să intre la o brutărie de covrigi, unde a lucrat 16 ore pe zi pentru 3 ruble pe săptămână. Aci el a tăcut cunoștință cu bășanul De-

Pentru complectarea datelor susindicte amintim azi, că în toamna an. 1925 am trimis de nou o circulară despărțimintelor noastre și ziarelor, în care am pus în vedere celor ce se vor distinge prin instruirea în citire, scris și soțit a unui număr mai mare de analfabetism 30 premii de câte Lei 2000. În urma acestei circulare ni s'au cerut informațiuni și abecedarul din partea a 46 învățători, preoți și protopopi, cărora li s'au trimis toate informațiunile și în total 1392 abecedar.

Pentru numărul de azi încheiem extrasul din raportul comitetului central al „Astrei” cu dureroasa constatare, că despre conferințarul propagandist al „Astrei” ne comunică că a îndeplinit toate lucrările cari l s'au încredințat, dar... *In lipsa unui permis de călătorie pe C. F. R.* nu a fost în situația de a putea desvolta o activitate mai pronunțată de propagandă, nepunînd la contact decît abia cu câteva județe.

renko. Aproape în fiecare zi, după munea cea grea din brutăria brutăriei, Gorki se ducea la Derenko pentru a-și potoli acolo dorul său după știință. Deși din primele convorbiri, Derenko a observat în Gorki însușiri extraordinare. El s'a interesat desproape de tânărul brutar și a început să-i imprumute cărți. În acest timp Derenko povestește elienșilor săi, adică studenților despre talentatul lucrător brutar, care ar trebui și er fi foarte nimerit, să fie ajutat. În special Gorki a avut nevoie de un preparator care să-i ajute la desvoltarea sa. Această misiune a luat-o asupra sa un tânăr student cu numele Berezin și Gorki și-a eșuat în sfîrșit scopul. Au intervenit însă noui dificultăți. Munea cea grea din brutărie l-a consumat într'atîta pe Gorki, încît n'a avut nici timp, nici putere să învețe.

Berezin, în care s'a născut imediat un mare interes pentru Gorki, a început să egite în cercul său pentru a se veni în ajutorul lui Alexei Peșkov. Muncă cea revoluționară din care făcea parte Berezin era compusă însă numai din studenți săraei și proșurarea de bani pentru Gorki era imposibilă. Într'o seară de toamnă, studenții s'au adunat la grădina din marginea orașului și au început să discute asupra mijloacelor pentru a se scuti pe Gorki din beciul înăbușitor. Cel mai practic dintre toți cei adunați a fost bine înțeles bășanul Derenko. El a propus să se facă lui Gorki o brutărie, unde să fie singur stăpîn, dîndu-i-se astfel posibilitatea să aibă mai mult timp liber pentru învățătură.

Lucrul principal a fost ca brutăria să se întreție din propriul ei câștig. Derenko a oferit pentru începerea întreprinderii o parte din micul său capital, iar restul a fost adăugat din fondul cercului studențesc.

În același timp s'a luat hotărîrea ca noua brutărie să servească și de sediu pentru întregul cerc. Imediat după înțelegerea din grădina s'a închiriat un local pentru brutărie. Aceasta a fost iarăși un lucru înțelept și încă pe deasupra desul de umed. Gorki s'a apucat de lucru cu multă energie și cu toate că locuința era proastă, ve-

sele nu lipsea de el nici un moment. In fiecare seara studea si se intrunea acolo si discuta diferite teme filosofice. Foarte des, mai ales cand se intampla o sarbatoare, Gorki oferea oaspetilor sai franzele proaspete si gustoase, lucrate de mana lui. Gorki lua parte cu placere la toate discutiile. Parerile si gandurile sale le rostea totdeauna scurt, clar si precis. Cateodata isi batea joc de inteligenta eari in discutiile lor — spunea Gorki, — se avanta pana la ceruri si nu s'au dat odala de subiect.

Brutaria a ajuns imediat renumita si s'a castigat o multime de clienti. In special radicalii si inteligentii au gustat de datoria lor sa cumpere painea dela brutaria lui Gorki. In afara de aceasta, painea era foarte buna si gustoasa. Mai tarziu, cand brutaria a inregistrat un oarecare castig, proprietarii s'au mutat intr-o casa mai buna, care se afla pe o strada mai aproape de centru. In noua brutarie a locuit impreuna cu Gorki studentul Piankov. Cand Gorki ducea marfa la domiciliul clientilor, Piankov vindea in pravalia. Dupa puţin timp, Piankov a preluat toate operatiile comerciale ale intreprinderii. Intr-aceasta, brutaria a ajuns locul cel mai nimerit de intrinare pentru radicalii din Kazan. Aici putea, sa la parte, fara sa cada asupra lor cea mai mica batura, si studentii cei mai cunoscuti de politie.

In primele luni Gorki era multumit cu brutaria lui si se simtea foarte bine in cercul intelectualilor. In urma insa prietenii au observat la Gorki o adanca schimbare. Cu toate ca Gorki era un om foarte ascuns in sine si nu povestea decat foarte rar din framanturile sale personale, unele persoane si mai ales damele eari faceau parte din cerc, au inceput sa murmure ca lui Gorki i s'a intamplat ceva neobisnuit. In orice caz schimbarea lui Gorki a dat intregului cerc mult de gandit. Privirile lui Gorki nu se mai opru asupra prietenilor sai, ci elutau in zări depărtate. Aceste priviri din eari se eltea mult, n'au spus insa totul. Mulți au crezut ca Gorki trece prin o tragedie amoroasă.

Odata intr-o seara, cand in brutaria a avut loc o intrunire a studentilor, o apruta in usă comisarul circumscripției, strigand sa se spună cine este stapanul brutariei. Gorki na fost asaza si cei adunsi au crezut ca act este vorba de o operatiune politica a fortelor politice. Parlamentarismul cu comisarul de politie na fost imediat incepute de Piankov, care a explicat ca stapanul nu este asaza, dar el poate fi locuit. Cu toate ca Piankov purta uniforma de student, comisarul n'a dat acestui fapt nici un fel de insemnătate, si i-a spus numai sa mearga cu el deca se intereseaza de Gorki. Indiferenta care s'a observat la comisar a linistit pe cei adunsi, dar mulți din ei au ramas ingrijorati, sand au auzit vorbindu-se de numele lui Gorki. Reintoarcerea lui Piankov a fost asteptata cu cea mai mare incordare. Dupa vre-o 15 minute, Piankov s'a relatat in mare fuga aducand vestea ca Maxim Gorki s'a impuscat cu intentia de a se sinucide, nu departe de brutarie.

Gorki a fost imediat transportat la spital. Tot timpul cat a stat acolo, el a fost vizitat de sora lui Derenko, Maria Petrovna Fedotova, soția unui tanar ofiter, care insa fusesse parte din acest cerc. Dupa doua saptamani Gorki s'a intors in brutaria sa cu toate ca rana nu era complet vindecata si cu toate ca medicii i-au sfatuit sa ramane la spital inca un oarecare timp. Gorki a declarat

prietenilor sai ca s'a pliatat de spital si nu mai poate ramanea acolo.

Prietenii si cunoscutii lui Gorki au evitat sa atinga acest chestiune, iar Gorki n'a comentat niciunul secretele sale. In cere s'a vorbit ca la acest act i-a dus dragostea nefericita pentru sora lui Derenko, pentru aceeași Maria Petrovna Fedotova care i-a vizitat la spital. Maxim Gorki a iubit-o foarte mult timp, dar ea s'a ales pe tanarul ofiter Fedotov.

Peste puţin timp baceanul Derenko a dispărut din Kazan. Pe urma s'a aflat ca el plecase impreuna cu sora lui la Omak. Brutaria a mers bine si pana cand intr-o buna zi, — era pe la sfarsitul anului 1888, — Gorki a declarat ca brutaria la pliatat de tot. Cetea mereu. Cărtiile i-au fermecat si i-au lasat intodeauna vizitor. Prietenii toți i-au iubit, dar el nu mai putea ramanea langa dănsii.

In acest timp, unul din colaboratorii lui „Voljki Vestnik” din Kazan a primit un insemnat post la ocaza ferata si a anunțat ca are nevoie de un mai mare numar de functionari si muncitori. Mulți din radicalii si inteligentii din Kazan au hotarat sa se lasorie pentru muncă. Printre dănsii a fost si scriitorul rus Cirikov. Gorki a plecat si el la lucru, dar nici el n'a ramas mult timp si s'a îndreptat spre Nijal-Novgorod, unde a ajutat pe unchiul sau sa fabrice kvas. Dela Nijal-Novgorod Gorki a plecat — mai mult pe jos — prin Ucraina si apoi prin Caucaz, unde a lucrat la un atelier de case ferate. In aceste lungi drumuri prin stepele rusești, prin porturi si sate, străbătând intrega tarama si margiunile Rusiei, talentul lui s'a copt si s'a demonstrat in toata puterea lui. In acest timp el si-a scris prima sa navela „Maeor Cludra”, care a fost tipărita intr-un ziar din Tiflis.

Mai tarziu el s'a intors iarasi la Nijal Novgorod, unde s'a imprietenit cu Vladimir Korolenko si a ajuns in sfarsit pe cetea literara, unde a aprut ca un larg izvor luminos, ca unul dintre cei mai mari scriitori ai Rusiei.

Cops.

Dela CFR. Cu incepere de azi 1 Septembrie administratia postelor a stabilit un nou echivalent al francului aur, de 45 lei in loc de 50 lei egal cu un franc aur. Telegramele si mesageriile externe vor fi calculate de la aceasta data cu 45 lei un franc aur.

In același timp taxa telegrafica pe cuvânt, cu Turcia, via Constanța sau Bulgaria, a fost fixata la 46 centime aur.

— Directiunea generala a căilor ferate a dispus ca azi Joi 2 Septembrie sa se sisteze circulatia între statiunile Sinaia si Busteni, dupa trecerea trenului personal No. 325, pentru a se proceda la operatiunea ridicării podului de cfr. de la klm., 130, de peste apa Prahovei.

Petrecere câmpenească

Societatea „Vulturul Carpatilor” a excursiionistilor romani din Brașov, va arania o petrecere câmpenească in ziua de 5 Septembrie 1926 in capul Poenii (pe Livada „junilor bătrani”) Plecarea va fi la ora 8 dim. din piata prundului in frunte cu muzica Reg. Vânători de munte.

Rugam onor. public a ne da tot concursul. Beneficiul ce se va realiza se va folosi la clădirea unor case pe Postovaru.

Focuri gratuite. In caz de timp nefavorabil se amana pe Dumineca viitoare.

1-1

Comitetul.

Excursiionisti romani in America

Excursiionistii romani condusi de d-l profesor „universitar N. Șerban, au fost primiti cu multa căldura in America. In New-York li s'a făcut o primire oficiala de către iesugi primarul orașului, Universitatile „Columbia”, „City” si New York University” i-au primit la chip entuziast avand un comitet special de receptie in frunte cu profesorul Iohn L. Gerig.

Vizitatorii romani au fost condusi cu autocare pe la toate institutiile importante ale New-Yorkului. Societatile „Avram Iancu” si „Doroi” ale muncitorilor romani, aproape toti originari din Transilvania le a oferit un bauchet. Un alt bauchet le-a mai fost oferit de către societatea evreilor romani. Profesorii si studentii sunt gazduiti in palatul „International House” al Fundatiei Carnegie” si Universitatile „Columbia” au votat chiar foduri pentru ca excursiionistii romani sa poata vizita si alte orase ale Americii.

Adanc indureratii si in veci nemângăiații: vād. Elvira D. Orghidan n. Grădinar soție cu copii, Ionel, Lenuța, Tioă, Miruca si Sever, aduce multumiri tuturor autoritatilor, Societatilor, prietenilor si cunoscutilor, cari au luat parte la conducerea in locagust de veci, in ziua de 29 August 1926 a mult iubitelui lor Dumitru Orghidan comersant din Brașov.

Tuturor celor cari si-au trimis condolențele lor sau au dat ultimul onor iubitului nostru Dumitru R. Orghidan, le exprimăm pe aceastăcale multumirile noastre. Vād. El. Orghidan n. Grădinar si Frații Orghidan,

Mica publicitate

De vânzare o grădină frumoasă cu pomi roditori, casă cu foisor. Hotar cu Senatorul Dr. Riemer. Informațiuni: Florea Mămulea Valea Morilor (a) No. 23. 1-3

ATELIERELE EOS BRAȘOV

Registre pentru afaceri. Dosare pentru scrisori si caiete.

Depozitul Fabricel
Strada Porții 21.
Telefon 774.

683 2-3

Apa amară „BREAZU” aprobată de Consiliul sanitar superior este mai ieftina decât apele similare streine cu 50-60%. Se poate căpata in toate farmaciile si pravaliile de coloniale cu 30 Lei sticla.

Reprezentanța pentru Brașov:

E. O. & L. THEIL BRAȘOV.

543 20-0]

Mutare de atelier

Am onoarea a aduce la cunoștința onor. public ca mi-am mutat atelierul de croitorie de dame din Strada Mihail Weiss Nr. 3 in Strada Măcelarilor Nr. 6. Aducând aceasta la cunoștința onor. mele clientele o asigur și pe viitor de cel mai prompt și solid serviciu.

IOAN MUNTEANU

atelier de croitorie de dame
Str. Măcelarilor Nr. 6.

691 2-3

Se caută spre imediată angajare; **Doi ucenici**, din familie bună cari se cunoască afara de limba română, limba maghiară sau germană. Condițiuni după invoieală. A se adresa: Magazinele de Coloniale si Bodega IOAN I. AVRIGEANU Brașov, Ștefan cel mare No. 7. 5-4

ANUNȚ

De vânzare circa 4000 m. p. in Strada Zizin, asemenea o casă nouă compusa din 7 camere in Strada Dărstei 21, eventual se poate inchiria. Amatori se pot adresa între orele 9-12 și 16-18 la d-l Casier Dumitrescu oficiul postal Brașov I., sau in Strada Dărstei 21. 657 6-10

De vânzare o casă nouă modernă din mână liberă, precum și 2 parcele pentru clădit. Informațiuni Șirul Spitalului Militar No. 128 vizavi cu fabrica veche de gaz. 699 1-1

Prin licitație judecătorească vând casă familiară cu grădina Strada Rocus 4, la 3 August ora 9, la oficiul cărții funduare Brașov. Condițiunile se pot afla in cancelaria mea.

Dr. Dénes,

advocat

Str. Sf. Ioan 27 Brașov.

700 1-1

CINEMA APOLLO

Septembrie 2-3-4

Cel mai frumos film al sezonului

Carnevalul din Nizza

In rolul principal: Francina Mussey, Hauguete Dufles, Georges Vaultër

Vine! Vine!
PRETINUL MORTII

Grandios film detectiv
In rolul principal: Harry Pill.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul notar public aduce la cunoștința ca in urma cererei societății pe act. Banca Tărei Bărsei din Brașov se vor vinde in licitație publică diferite obiecte amanetate: bijutării, o cană de argint etc.

Licitația se va efectui conform § 306 al legii com. și § 115 al legii de executie in biroul avocatului Dr. Oscar Tellmann, Strada Aței No. 2 etaj I (casa soc. pe act. Banca Tărei Bărsei) in ziua de 13 Septembrie 1926 ora 5 p. m.

Prețul de strigare al obiectelor singulare este acela, cu care s'au prețuit in ziua de amanetare.

In caz de nevoie obiectele se vor vinde si sub prețul de strigare. Obiectele se pot vedea in ziua licitației.

Brașov, la 28 August 1926.
Dr. Guido de Bauszner
704 1-1 notar public.

România. Corpul portărellor Tribunalului Brașov

No. 2276 exes.
1926

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică ca in baza deciziei No. G. 1209-1926 a Tribunalului Brașov in favorul reclamantului Banca Centrală și Comercială repr. prin avocatul Dr. Ernest Kovácsy din Brașov pentru inasarea creanței de 2512 lei 50 bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 9 Septembrie 1926, orele 4 p. m. la foa locului in Brașov, Strada Ciocroc No. 2, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară cazan, rezervoar, dealmal și mobile de casă in valoarea de 16700 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Brașov, la 18 August 1926
Indescifrabil
Portărel.

CINEMA MODERN

Septembrie 2-3

Groază de bărbați

Foarte interesantă întâmplare din viața unei femei

In rolul principal: Soava Gallone, John Gilbrt.

In 4 Septembrie

Fiecare trebuie să vadă celebrul film mondial, prelucrat după romanul lui Pierre Benoit.

„Castelana Libanului”

In rolul principal: Arlette Marchal și Petrovich Svetislav.

Nimeni nu se poate atinge de faptul că

Veritabil Franck este cel mai bun și cel mai fin Adaus la cafea boabe.

Higienica sa garantează un gust fin, iar marza sa spornicie-o întrebuintare avantajoasă.

Insa... trebuie sa fie Veritabil Franck. Aceasta garanție actă insa numai atunci, dacă pachetele poartă marca de fabrică „Răsnita de cafea”.

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR-BUCUREȘTI-BRAȘOV

După congres

E de prisos să mai stăruim asupra importanței pentru care membrii corpului învățătoresc din Ardeal s-au întrunit săptămâna aceasta la congresul din Brașov. Menirea mare și sfântă a școlii o cunoaște ori și cine.

Am constatat însă, cu prilejul acestui congres, unele lucruri cari au cam știrbit impresia pe care trebuia să o aibă ori și cine în fața unui congres, în care vedea întruniți apostoli ai slovei din toate unghiurile Ardealului.

Nu voi să spun că numărul congresiștilor n-a fost frumos. Cu toate acestea chemarea la Congres trebuia ascultată de un număr cu mult mai mare de învățători. Era doar vorba de Congresul Asociației învățătorilor din Ardeal, din Banat, din Crișana și din Maramurăș. S-a remarcat de altfel, și în cuvântările rostite, absența — mai ales a învățătorilor tineri — dela congres.

Ori, se știe că după război au intrat în învățământul primar atâția și atâția tineri. Prea puțini s-au văzut însă obligați să nu lipsească dela un congres, unde era vorba de nevoile lor și ale instituției pe care o servesc.

Pentru ce?
S-a spus de către unii, că motivul ar fi lipsa de mijloace materiale.

Știm prea bine că situația materială a dascălilor nu e de invidiat. Dar, dacă unii au avut totuși posibilitatea să facă ceea-ce alții n-au făcut, era poate posibil ca congresul să se prezinte așa, cum era de așteptat din partea unei armate de învățători, compuse din atâția dascăli câți are Ardealul, Banatul, Crișana și Maramurășul.

Și ca să dăm o dovadă a afirmației de mai sus, amintim numai cazul că ședințele congresului dela Brașov au decurs în absența chiar a prea multor învățători din județul nostru și cele marginase lui.

Ba, mai mult, nu aș minți dacă aș mărturisi ceea-ce am constatat: nici chiar învățătorii din Brașov — nu vorbesc de toți — n-au arătat interesul pentru care făceam mai sus obiecțiuni dascălilor din județele mai îndepărtate.

Și se pune atunci între-

barea: cum, cu ce și pentru ce a fost chemat și a plecat la Brașov, dascălul din Bihor, din Bănat ori din Maramurăș, când alții din loc făcutus-au vinovați de atâta neinteres?

Nu fac această observare cu scopul de a atinge pe cineva ci cu cea mai curată intenție și îngrijorare care-l cuprinde pe ori-ce cetățean care are la inimă nevoile școlii și ale slujitorilor ei.

De încheiere amintesc constatarea că minoritarii au strălucit prin nepăsarea manifestată față de colegii lor cari au avut Duminecă și Luni congresul la Brașov.

Din Ungaria

Fallimentul fascismului maghiar.

Fasciștii maghiari lucrează sub denumirea „Ungurii cari se deșteaptă”. În urma slăbirii acestei mișcări ei întreprind din când în când câte o campanie de organizare a secțiilor lor din comunele urbane și rurale din Ungaria. Încercările lor rămân însă fără vre-un rezultat pozitiv. În ultimul timp a fost constatat de întreaga opinie publică că fascismul maghiar a dat complet faliment.

Acum câteva zile fascismul a anunțat și a făcut mari pregătiri în vederea intrării din Jager. În acest oraș au sosit oratori fasciști din Budapesta, cari au crezut că la această intrare va veni un număr covârșitor de cetățeni. Când a sosit însă ziua și ora intrării, masele, „care se deșteaptă” au lipsit din sală. La Budapesta s'a așteptat ca la această mare intrare să asiste cel puțin 3—4 mil de persoane. Dar de fapt n'au asistat decât 150 indivizi, în majoritate evrei și alți curioși, cari au venit să vadă cum câți fasciști sau „unguri cari se deșteaptă” se af'ă în cetatea fascismilor Jager. Înaintea acestei asistențe au vorbit mai mulți lideri fasciști din Budapesta.

Delegații din Budapesta, sf'ând că clericalul Jan Nagy, deputatul guvernamental, ține și el o intrare la Jager, au pronunțat vehemente discursuri contra acestui demnitar bisericesc și au declarat că el nu este deloc creștin și că creștinismul său nu face nici o clipă parăie. Cu această ocazie fascismul a demonstrat că clericali și grupările extremiste guvernamentale nu sunt deajuns de reacționare. La această intrare n'a fost încă posibil de a se încheia o rezoluție energică și cel 150 de curioși s'au împrăștiat pe la casele lor.

Încheierea scandalosă a sârbătoarei Sft. Ștefan.

Acum câteva zile au fost organizate la Budapesta sârbările Sft. Ștefan. Pentru a se da mai mare strălucire și fast acestor sârbări, au fost pregătite mari reprezentații teatrale sub cerul liber. În acest scop s'a constituit un consorțiu special pentru construcția scenei și stadionului, care a sperat că în urma acestor întreprinderi va ridica un mare câștig. Consorțiu n'a avut însă capitalul necesar așa ca a contractat un împrumut de 300 milioane coroane maghiare

Guvernul bulgar la măsuri la frontieră

— Un ordin circular al ministrului de Justiție. —

O telegramă din Sofia anunță că ministrul de Justiție printr'un ordin circular a tras din nou atenția procurorilor din regiunile de frontieră, asupra măsurilor ce trebuiesc luate pentru sporirea vigilenței atât dealungul frontierelor cât și în interiorul țării. Procurorii sunt însărcinați să vegheze, ca nici un grup și nici o persoană să nu se înarmeze, să nu se organizeze și să nu se pregătească în scop de a trece frontiera. În cazul când se vor constata asemenea acțiuni, autorii vor fi imediat arestați și judecați în virtutea legii pentru reprimirea actelor criminale împotriva ordinii interne și a siguranței persoanelor și bunurilor străine.

Abonații ziarului nostru sunt rugați a-și achita de urgență restanțele ca să nu li se întreprindă expedierea ziarului.

și a început cu pregătirile necesare. Au fost angajați peste 1000 persoane între cari 430 statiați, 200 coriști, 150 artiști și muzicanți, etc. Organizarea pentru toți artiștii și muzicorii angajați a ajuns la 600 milioane coroane maghiare. Alte 60 milioane coroane a costat improvizarea cetății Ostrigom, lângă care trebuia să se petreacă întreaga acțiune. În loc de 20 mil spectatori câți au fost așteptați, s'au asistat decât vreo 4 mil, astfel că încercările au fost foarte reduse. Încercările din primele 3 zile, au ajuns în total numai 92 milioane coroane. În a patra zi s'au încasat 70 milioane, dar pe lângă cheltuielile această sumă era și ca destul de minimă.

Imediat după începerea reprezentației din ziua a patra, s'a abătut asupra cetății improvizate un mare uragan, care a provocat enorme stricăciuni. O mare panică s'a produs în public și nemulțumiri au cerut să li se întoarcă banii cheltuiți pentru bilete. Cele 70 milioane au fost astfel restituite publicului și în casă n'au rămas decât 92 milioane coroane maghiare. Delficțiunea a fost bine înțeleasă, colosală. Datorită n'au putut fi plătite și nici organizarea artiștilor și muzicorilor. Cel mai nemulțumit au fost statiații, cari au recurs la sechestrarea garderobelor scenei pe care le au luat ca despăgubiri pentru gajul lor născătit. Lucrătorii și-au luat și ei câte un obiect din inventar. Antreprenorii acestei afaceri nu știu cum să iasă din încercătura și er ca să fie sjațați de guvern sau de comas.

Corul bisericesc al societății T. A. „Sf. Gheorghe” Brașov Tochio invită la sârbarea Împreună cu cântări, teatru și dans, ce o va aranja Sâmbăta în 4 Sept. în sala restaurantului „Arsenia Bader” din Piața Prundului Nr. 17. Începutul la ora 8 seara. Corul va fi dirijat de d-l Constantin Zamfir.

În programul bogat sunt luate coruri, buci și orchestră, declamațiuni și plessele teatrale: „Stan covrigarul”, scenetă într'un act, de V. Alexandri și „Umbrela pierdută”, piesă într'un act, de Euf. I. Adam.

Bilete se găsesc în seara producțiunii la casă.
După sârbare urmează dans.
*
Aviz înscrierile la școala de arte și meseri din Râșnov s'au început în ziua de 1 Sept. și vor dura până la 20 Sept. 1926.

INFORMAȚIUNI

În chestiunea fuziunii s'a dat următorul comunicat:

„Din cauza alegerilor partiale, care durează până la 12 Septembrie, după propunerea partidului țărănesc, termenul pentru răspunsul Partidului național și convocarea Comitetelor executive ale ambelor partide, care vor avea să hotărască în chestiunea fuziunii, s'a fixat pentru a doua jumătate a lunii Septembrie”.

La ministrul lucrărilor publice a avut loc oaltaeri înstolorea noului secretar general dr. N. I. Râmăleasa.

Vizita M. S. Regina Maria în Statele Unite și Canada a fost fixată definitiv pentru luna Octombrie.

Catastrofa unui vapor rusesc. Luni noaptea vaporul rusesc „Burevestnik”, în drum între Leninigrad și Kronstadt, făcând o manevră greșită, s'a lovit de un dig și s'a scufundat în 15 minute. Operațiunile de salvare au fost împedecate de ceața foarte deasă. Numărul victimelor trece peste o sută.

Un extraordinar val de căldură s'a abătut asupra Spaniei. În umbră termometrul arăta zilele acestea 50 grade Celsius. Sunt numeroase cazuri mortale de insolajie.

Se începe anul școlar.

Din cheltuelile mari pe cari le au părinții cu copiii lor la începutul anului școlar, se poate cruța o bună parte, căutând cele mai potrivite locuri de aprovizionare.

Atragem atențiunea și recomandăm celor interesați marele depozit de postavuri Sava & Popovici (Str. Neagră 51), care acordă mari reduceri de prețuri pentru elevi.

Din Serbia Deputații radicalii au prezentat președinției adunării naționale, o cerere de dare în judecată a actualului ministru de domenii, dr. Niciei. I se aduce nume învinuirii să a ezbat în multe rânduri de puterea sa.

D-rul Niciei a fost până în ultimul timp, membru al partidului radical și apoi a fost exalat.

De atunci, Ștefan Radici lucrează pentru eliminarea d-rului Niciei din guvern. A fost însă până în prezent opărat foarte energic de partidul radical.

40 000 mașine agricole confiscate. La direcțiunea vamilor în Moscova se află deposite mari cantități de mărfuri confiscate. Ad se află un mare număr de mașini agricole, ca mașini de secerat, de traserat, tractoare etc. Aceste mașini au fost confiscate deoarece n'au fost plătite taxele vamale asupra lor. Multe mașini se află sub cerul liber și suferă foarte mult de pe urma ploilor. „Rabociata Gazeta” anunță că la direcțiunea vamală din Moscova se află confiscate 40 mil mașini.

Somme de toamnă în Rusia. Se anunță din sudul Rusiei: în Ucraina se strâng în stoluri rândunele și mari cîrduri de corcoci, pregătindu-se pentru plecarea din cauza timpului rece. Gățele sălbatică sunt și ele gata să părăsească locul unde au petrecut vara. Pe când în Ucraina înfloresc din nou salcâmi, în nordul Rusiei au apărut primul vestitor al iernii, urgi. Et au vizitat într'un mare număr județul Danilovsk din gubernia Jaroslavl. În satul Vorlighin urgi au răpit păsătorilor 16 vaci și au devenit atât de dirji încât apar pe câmpul liber.

Pentru elevii de școală. În scumpetea de azi cea mai mare grijă a părinților este susținerea copiilor la școală. Locuință unde elevii au supraveghere, cost ieftin și mulțumitor, scutește pe părinți de această grijă. Informații la administrația ziarului.

Aviz. Membrii și membrele coriste din societatea „Armonia” sunt invitați pe Marți în 7 Sept. ora 7 seara la o repetiție în localul societății din Piața Prundului. — Nicolae Oancea, președinte.

Curs superior medical. În zilele dela 6—11 Septembrie are loc la Brașov un curs medical ținut de un grup de profesori germani din Kiel. Înaugurarea cursului are loc Luni în 6 Sept. la ora 9 dim. în aula liceului Hoarțer. În aceiași zi dela orele 10—11 a. m. are loc prima conferință despre „Bazele și conținutul constituției omenescii” iar Marți seara dela orele 7—8 despre „Nutrețul ca factor vindecător în cauză de boală. Ambele conferințe interesează publicul laic. Intrarea gratuită.

5000 mărci pentru un autograf. Săptămânile trecute au fost vândute la Berlin mai multe autografe scrise de diferiți scriitori celebri. Mai scump dintre toate a fost vândut un mic autograf al lui Goethe, care era o pozicioară constatătoare din opt rânduri. Pentru acesta s'au plătit 5000 de mărci.

Un alt autograf, adică ultima scrisoare a lui Heine către un editor a fost vândută cu 435 mărci.

Delimitarea graniței poloneze.

Ministru lucrărilor publice din Polonia a primit știrea că lucrările de delimitare a graniței dinspre sud, au fost încheiate. Lucrările au fost făcute în sectorul dintre râul Olyo, care desparte Polonia de Cehoslovacia până la muntele Sloh, care este punctul de întâlnire a graniței poloneze, române și cehoslovace. Fixarea stăpilor de graniță și a barierelor a durat încă din anul 1921 și e întâmpinat mari greutăți de ordin tehnic și politic. În primul rând a avut loc o nelățelegere în privința Teșeanului silezian apoi în privința Javorinului așa că lucrările de delimitare din aceste secțiuni au întârziat. În afară de aceasta au fost și dificultăți tehnice. Liniile de graniță duse prin muși și prin multe locuri înaccesibile. Granița se află încă în regiuni nelocuite așa că transportul stăpilor și fixarea acestora a necesitat mari eforturi, timp și muncă.